

แบบฝึกหัด

บทที่ 4

วิเคราะห์กำไรสุทธิ กำไรขั้นต้น

ข้อ 1.

บริษัทสหพันธ์ จำกัด

งบกำไรขาดทุน

สำหรับงวดปี สิ้นสุด 31 ธันวาคม 2539 และ 2540

	2539	2540	เพิ่มหรือลด
ขายสุทธิ	500,000	416,000	(84,000)
หัก ต้นทุนขาย	<u>400,000</u>	<u>344,400</u>	<u>55,600</u>
กำไรขั้นต้น	100,000	71,600	(28,400)
หัก ค่าใช้จ่ายขาย	<u>17,000</u>	<u>15,500</u>	<u>1,500</u>
กำไรจากการขาย	83,000	56,100	(26,900)
หัก ค่าใช้จ่ายบริหาร	<u>20,000</u>	<u>21,000</u>	<u>(1,000)</u>
กำไรจากการดำเนินงาน	63,000	35,100	(27,900)
หัก ค่าใช้จ่ายทางการเงิน	<u>5,000</u>	<u>4,000</u>	<u>1,000</u>
กำไรสุทธิ	<u>58,000</u>	<u>31,100</u>	<u>26,900</u>

ราคาทุนการผลิตในปี 2540 เพิ่มขึ้นจากปี 2539 ในอัตราร้อยละ 2 1/2

ให้ท่านวิเคราะห์สาเหตุของการเปลี่ยนแปลง ในกำไรสุทธิของบริษัท (โดย
แสดงการคำนวณราคาขาย และราคาต้นทุนขายประกอบด้วย)

ข้อ 2.

บริษัท มานะชัย จำกัด
งบกำไรขาดทุนเปรียบเทียบ
สำหรับงวดปี สิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2539 และ 2540

	<u>2539</u>	<u>2540</u>	<u>เพิ่ม (ลด)</u>
ขาย	250,000	200,000	(50,000)
ต้นทุนขาย	160,000	120,000	40,000
กำไรขั้นต้น	<u>90,000</u>	<u>80,000</u>	<u>(10,000)</u>
ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน :			
ค่าโฆษณา	2,000	2,400	(400)
เงินเดือนและค่านายหน้า	40,000	32,000	8,000
ค่าขนส่ง	2,000	1,000	1,000
ค่าใช้จ่ายในการขายอื่น ๆ	2,500	1,500	1,000
วัสดุสำนักงาน	900	500	400
เงินเดือนสำนักงาน	30,000	30,000	-
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน	<u>3,000</u>	<u>2,000</u>	<u>1,000</u>
รวม	<u>80,400</u>	<u>69,400</u>	<u>11,000</u>
กำไรสุทธิจากการดำเนินงาน	9,600	10,106	(1,000)
รายได้อื่นสุทธิ	<u>1,000</u>	<u>600</u>	<u>400</u>
กำไรสุทธิสำหรับปี	<u>10,600</u>	<u>11,200</u>	<u>(600)</u>

ให้จัดทำ :

1. คำนวณหาเปอร์เซ็นต์ของแต่ละรายการในงบกำไรขาดทุนเทียบกับยอดขายของปี 2540 และปี 2539
2. คำนวณหาอัตราร้อยละของการเปลี่ยนแปลงในงบกำไรขาดทุนเปรียบเทียบสำหรับปี 2540 เทียบกับปี 2539
3. ถ้าหากในปี 2540 ปริมาณขายเพิ่มขึ้น 10% ให้คำนวณหาเปอร์เซ็นต์ของการเปลี่ยนแปลงใน ก. ราคาขาย ข. ต้นทุนขาย
4. สรุปสาเหตุที่ทำให้กำไรสุทธิปี 2540 ลดลง

ข้อ 3.

บริษัทสมิตร จำกัด
งบกำไรขาดทุนเปรียบเทียบ
สำหรับงวดปี สิ้นสุด 31 ธันวาคม 2539 และ 2540

		<u>2540</u>	<u>2539</u>
	ขายสุทธิ	1,200,000	950,000
หัก	ต้นทุนขาย	<u>840,000</u>	<u>725,000</u>
	กำไรขั้นต้น	360,000	225,000
	ค่าใช้จ่ายในการขาย	200,000	140,000
	ค่าใช้จ่ายในการบริหาร	<u>110,000</u>	<u>100,000</u>
	กำไร (ขาดทุน) จากการดำเนินงาน	50,000	(15,000)
บวก	รายได้อื่น	<u>35,000</u>	<u>50,000</u>
	รวม	85,000	35,000
หัก	รายจ่ายอื่น	<u>5,000</u>	8,000
	กำไรสุทธิก่อนหักภาษีเงินได้	80,000	27,000
	ภาษีเงินได้ 20%	<u>16,000</u>	<u>5,400</u>
	กำไรสุทธิ	<u>64,000</u>	<u>21,600</u>

รายละเอียดจากการวิเคราะห์กำไรขั้นต้น มีดังต่อไปนี้

ปี 2540 : ขาย 120,000 หน่วย @ 10 บาท

ต้นทุนสินค้าที่ขาย 120,000 หน่วย @ 7 บาท

ปี 2539 : ขาย 100,000 หน่วย @ 9.50 บาท

ต้นทุนสินค้าที่ขาย 100,000 หน่วย @ 7.25 บาท

ให้จัดทำ :

- 1) งบกำไรขาดทุนเปรียบเทียบ โดยแสดงการเปลี่ยนแปลงจำนวนเงินและอัตรา ร้อยละสำหรับปี 2540 เทียบกับปี 2539
- 2) งบการเปลี่ยนแปลงกำไรสุทธิสำหรับปี 2540 เทียบกับปี 2539 พร้อมทั้ง แสดงเหตุผลการเปลี่ยนแปลงของกำไรขั้นต้น (Gross Profit)

ข้อ 4.

บัญชีรายจ่าย

บริษัทสหวัฒน์ จำกัด

งบกำไรขาดทุนเปรียบเทียบ

สำหรับปีสิ้นสุด 31 ธันวาคม 2540 และ 2539

	2540	2539	+ เพิ่ม - ลด
ขาย	400,000	500,000	- 100,000
ต้นทุนขาย	240,000	325,000	- 85,000
กำไรขั้นต้น	160,000	175,000	- 15,000
ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน :			
ค่าใช้จ่ายขาย	72,000	75,000	- 3,000
ค่าใช้จ่ายทั่วไป	64,000	70,000	- 6,000
รวม	136,000	145,000	- 9,000
กำไรจากการดำเนินงาน	24,000	30,000	- 6,000
รายได้อื่น ๆ	8,000	12,000	- 4,000
	32,000	42,000	- 10,000
ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ	4,000	4,000	-
กำไรสุทธิ	28,000	38,000	- 10,000
ต้นทุนขายต่อหน่วย	60	81.25	

ให้ทำ :

1. งบแสดงการเปลี่ยนแปลงของกำไรสุทธิ พร้อมทั้งวิจารณ์ว่าสาเหตุที่กำไรลดลงเป็นเพราะอะไรมากที่สุด
2. งบแสดงการเปลี่ยนแปลงของกำไรขั้นต้น พร้อมทั้งหาสาเหตุว่าการที่กำไรขั้นต้นลดลงนั้นเป็นเพราะอะไรมากที่สุด
3. คำนวณอัตราส่วนของแต่ละรายการในงบกำไรขาดทุนปี 2540 เทียบกับยอดขาย (Vertical analysis)
4. คำนวณอัตราส่วนในงบกำไรขาดทุนโดยเทียบว่าแต่ละรายการในปี 2540 เพิ่มขึ้นหรือลดลงจากปี 2539 เท่าไร (Horizontal analysis)

ข้อ 5. จากข้อมูลต่อไปนี้ :

	<u>2540</u>	<u>2539</u>
ขาย	159,936	140,000
ต้นทุนขาย	<u>140,000</u>	<u>110,000</u>
กำไรขั้นต้น	<u>19,936</u>	<u>30,000</u>

- ถ้าทราบว่าปริมาณขายเพิ่มขึ้น 12%
ราคาขาย และต้นทุนขายเพิ่มหรือลดกี่เปอร์เซ็นต์
- กำไรขั้นต้นลดลง 10,552 บาท เป็นผลเนื่องจาก
ผลแตกต่างเนื่องจากปริมาณขาย
ผลแตกต่างเนื่องจากราคาขาย
ผลแตกต่างเนื่องจากต้นทุนต่อหน่วย
อย่างละเท่าใด

ข้อ 6.

บริษัทศรีสยาม จำกัด

งบกำไรขาดทุนเปรียบเทียบ

สำหรับปีสิ้นสุด 31 ธันวาคม 2539 และ 2540

	<u>2540</u>	<u>2539</u>
ขายสุทธิ	3,600,000	4,620,000
ต้นทุนขาย :		
คงที่	450,000	500,000
ผันแปร	<u>1,710,000</u>	<u>2,440,000</u>
กำไรขั้นต้น	<u>1,440,000</u>	<u>1,680,000</u>
ค่าใช้จ่ายขายทั่วไปและบริหาร :		
คงที่ :		
เงินเดือน	400,000	
ค่าโฆษณา	250,000	
ค่าเช่า	120,000	
ค่าใช้จ่ายคงที่อื่น ๆ	<u>30,000</u>	800,000

	<u>2540</u>	<u>2539</u>
ผันแปร :		
ค่านายหน้า	200,000	
ค่าขนส่ง	100,000	300,000
รวมค่าใช้จ่ายทั่วไปและบริหาร		1,100,000
กำไรสุทธิก่อนภาษี		580,000
ภาษีเงินได้		232,000
กำไรสุทธิ		348,000

ในปี 2540 นั้นประมาณว่า ค่าใช้จ่ายขายทั่วไปและบริหารประเภทคงที่และผันแปรจะลดลง 10% และ 15% จากค่าใช้จ่ายประเภทนั้น ๆ ในปีก่อนตามลำดับ ภาษีเงินได้ 40% และคาดว่าจะขายได้ประมาณ 30,000 หน่วย

ราคาขายของปี 2539 หน่วยละ 110 บาท

สมมติว่า ค่าใช้จ่ายคงที่ที่ลดลงที่ตลอดช่วงกิจกรรมการผลิต ส่วนค่าใช้จ่ายผันแปรก็จะผันแปรโดยตรงต่อยอดขาย

ให้ทำ :

1. กำหนดหายอดขาย ณ จุดคุ้มทุน (Sales at Break Even Point) ของปี 2539 และ 2540 ทั้งจำนวนเงินและจำนวนหน่วย
2. ถ้าหากในปี 2540 ต้องการที่จะให้เกิดกำไรก่อนภาษีเท่ากับปี 2539 แล้ว จะต้องขายกี่หน่วย และเป็นเงินกี่บาท
3. วิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงของกำไรขั้นต้นปี 2540 เทียบกับปี 2539 (Gross Profit Variation) สาเหตุใหญ่ของการเปลี่ยนแปลงนี้เนื่องมาจากราคาหรือจำนวนประเภทใดมากที่สุด

ข้อ 7.

บริษัทเคหะนคร จำกัด
งบกำไรขาดทุนเปรียบเทียบ
สำหรับปีสิ้นสุด ณ 31 ธันวาคม 2539 และ 2540

	<u>2540</u>	<u>2539</u>	<u>+ เพิ่ม - ลด</u>
ขายสุทธิ	276,000	220,000	+ 56,000
ราคาคืนทุนสินค้าที่ขาย	<u>193,200</u>	<u>160,000</u>	+ 33,200
กำไรขั้นต้น	<u>82,800</u>	<u>60,000</u>	+ 22,800
ค่าใช้จ่ายในการขาย	30,000	25,000	+ 5,000
ค่าใช้จ่ายทั่วไป	<u>14,000</u>	<u>12,000</u>	+ 2,000
รวมรายจ่ายในการดำเนินงาน	<u>44,000</u>	<u>37,000</u>	+ 7,000
กำไรจากการดำเนินงาน	38,800	23,000	+ 15,800
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการเงิน	<u>6,000</u>	<u>7,000</u>	- 1,000
กำไรสุทธิ	<u>32,800</u>	<u>16,000</u>	+ 16,800

ข้อมูลเพิ่มเติม :

จำนวนสินค้าที่จำหน่าย	1,150	1,000	(หน่วย)
ราคาขายต่อหน่วย	240.00	220.00	(บาท)
ต้นทุนต่อหน่วย	168.00	160.00	(บาท)

ให้ทำ :

1. มุลเหตุที่ทำให้กำไรขั้นต้นในปี 2540 สูงกว่าปี 2539
2. งบแสดงยอดรายการต่าง ๆ เปรียบเทียบที่เป็นมูลเหตุทำให้กำไรสุทธิเพิ่มขึ้นโดยคำนวณรายการต่าง ๆ เป็นเปอร์เซ็นต์ต่อยอดขายสุทธิและอัตราส่วนที่เพิ่มขึ้นหรือลดลงโดยใช้ตัวเลขของปี 2539 เป็นฐาน

ข้อ 8. ต่อไปนี้เป็นงบกำไรขาดทุนของบริษัทศรีสุวัฒน์ จำกัด มีตัวเลขเปรียบเทียบดังนี้

บริษัทศรีสุวัฒน์ จำกัด			
งบกำไรขาดทุน			
สำหรับงวดปี สิ้นสุด 31 ธันวาคม 2540 และ 2539			
	2521	2520	เพิ่มหรือลด
ขายสุทธิ	226,406.25	208,000	18,406.25
ต้นทุนขาย	181,125.00	166,400	14,725.00
กำไรขั้นต้น	45,281.25	41,600	3,681.25
หัก ค่าใช้จ่ายในการขาย	16,000.00	13,500	2,500.00
กำไรจากการขาย	29,281.25	28,100	1,181.25
หัก ค่าใช้จ่ายในการบริหาร	11,000.00	10,000	1,000.00
กำไรจากการดำเนินงาน	18,281.25	18,100	181.25
บวก รายได้ทางการเงินสุทธิ	1,800.00		
หัก รายจ่ายทางการเงินสุทธิ	-	500	2,300.00
	<u>20,081.25</u>	<u>17,600</u>	<u>(2,481.25)</u>

บัญชีต้นทุนการผลิตแสดงว่า ราคาทุนการผลิตในปี 2540 เพิ่มขึ้นจากปี 2539 เท่ากับ 5%

ให้ท่านจัดทำ งบแสดงการเพิ่มขึ้นของกำไรสุทธิ และแสดงการคำนวณหาราคาขาย และต้นทุนขายในปี 2540 ตามเกณฑ์ของปี 2539 ด้วย

ข้อ 9. วิเคราะห์งบกำไรและขาดทุนเปรียบเทียบ

บริษัทพฤษชาติ จำกัด

งบกำไรและขาดทุนเปรียบเทียบ

สำหรับปีสิ้นสุด 31 ตุลาคม 2540 และ 2539

	2540		2539		+เพิ่ม - ลด
ขายสุทธิ	1,050,000		930,000		+ 120,000
ต้นทุนขาย :					
คงที่	425,000	449,880			
ผันแปร	313,000	738,000	495,000	944,880	- 206,880
กำไรขั้นต้น	312,000		(14,880)		+ 326,880
ค่าใช้จ่ายขาย :					
คงที่	45,000	25,000			
ผันแปร	25,000	70,000	10,000	35,000	+ 35,000
ค่าใช้จ่ายทั่วไป :					
คงที่	90,000	60,000			
ผันแปร	12,000	102,000	5,000	65,000	+ 37,000
ค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น	172,000		100,000		+ 72,000
กำไรสุทธิ	140,000		(114,880)		+ 254,880

ข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานเพิ่มเติม :

- ก) ราคาขายสินค้าเพิ่มจากปี 2539 ต้นละ 750 บาท เป็น 1,050 บาท ในปี 2540
- ข) จากการติดตั้งเครื่องจักรใหม่ ทำให้ต้นทุนขายลดลงจากปี 2539 ต้นละ 762 บาท เป็น 738 บาท ในปี 2540

ให้ทำ :

1. มุลเหตุที่ทำให้กำไรขั้นต้นในปี 2540 สูงกว่าปี 2539
2. ยอดขาย ณ จุดคุ้มทุน (Break - oven point) ทั้งจำนวนหน่วยและจำนวนเงินของทั้ง 2 ปี
3. จะต้องขายได้กี่บาทในปี 2540 ถ้าหากกิจการต้องการกำไร 70,000 บาท

ข้อ 10. บริษัทแสงรุ่งเรือง จำกัด ได้แสดงผลกำไรสุทธิจากการดำเนินงานในปี 2540 ดังนี้

ขายสุทธิ	1,360,000	บาท
----------	-----------	-----

หัก ต้นทุนขายและค่าใช้จ่าย :

คงที่	560,000	
-------	---------	--

ผันแปรได้	680,000	1,240,000
-----------	---------	-----------

กำไรสุทธิ		120,000
-----------	--	---------

การดำเนินงานในปี 2540 เป็นการดำเนินงานเพียง 80% บริษัทคาดว่าการทำงานจะสามารถเพิ่มขึ้นอีก 50% โดยการขยายเนื้อที่อาคารเพิ่มขึ้น แต่ทำให้ค่าใช้จ่ายคงที่เพิ่มขึ้นอีก 240,000 บาท และค่าใช้จ่ายผันแปรได้คาดว่าจะคงเดิมคือ เท่ากับ 20% ของยอดขาย

ให้ทำ :

1. หายอดขาย ณ จุดคุ้มทุนในสภาพที่เป็นอยู่เดิม
2. หายอดขาย ณ จุดคุ้มทุนที่จะให้กำไรเพิ่มขึ้นอีก 80,000 บาท จากสภาพที่เป็นอยู่เดิม
3. หายอดขาย ณ จุดคุ้มทุนในสภาพที่เพิ่มขึ้น

ข้อ 11. บริษัทมณีรัตน์ จำกัด ได้แสดงผลกำไรสุทธิจากการดำเนินงาน ในปี 2540 ดังนี้

ขายสุทธิ	1,000,000	
----------	-----------	--

หัก ต้นทุนขายและค่าใช้จ่าย :

- คงที่	720,000	
---------	---------	--

- ผันแปรได้	200,000	920,000
-------------	---------	---------

กำไรสุทธิ		80,000
-----------	--	--------

การดำเนินงานในปี 2540 เป็นการดำเนินงานเพียง 80% บริษัทคาดว่าการทำงานจะสามารถเพิ่มขึ้นอีก 50% โดยขยายขยายเนื้อที่อาคารเพิ่มขึ้น แต่จะทำให้ค่าใช้จ่ายคงที่เพิ่มขึ้นอีก 400,000 บาท และค่าใช้จ่ายผันแปรได้จะคงสภาพเดิมคือ เท่ากับ 20% ของยอดขาย

ให้ทำ :

1. หายอดขาย ณ จุดคุ้มทุนเดิม
2. หายอดขาย ณ จุดคุ้มทุน ถ้าจะให้กำไรเพิ่มขึ้นอีก 60,000 บาท
3. หายอดขาย ณ จุดคุ้มทุนในสภาพที่เพิ่มขึ้น

ข้อ 12.

บริษัทการุณประสิทธิ์ จำกัด
งบกำไรขาดทุน
ประจำปี เมื่อวันที่ 31 ธันวาคม 2540

	แผนก ก.	แผนก ข.	รวม
ขายสุทธิ	400,000	600,000	1,000,000
ราคาคืนทุนขาย	<u>356,500</u>	<u>452,800</u>	<u>809,300</u>
กำไรขั้นต้น	<u>43,500</u>	<u>147,200</u>	<u>190,700</u>
ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน :			
ค่าใช้จ่ายการขาย			
ค่าเช่าร้าน	9,600	14,400	24,000
ค่าโฆษณา	6,400	9,600	16,000
เงินเดือนพนักงานขาย	24,000	26,000	52,000
ค่าใช้จ่ายยานพาหนะ	<u>6,000</u>	<u>10,000</u>	<u>16,000</u>
รวมค่าใช้จ่ายการขาย	<u>46,000</u>	<u>60,000</u>	<u>108,000</u>
ค่าใช้จ่ายอำนวยการทั่วไป			
เงินเดือนพนักงานประจำสำนักงาน	3,600	6,000	9,600
เงินเดือนเจ้าหน้าที่ชั้นผู้ใหญ่	15,000	25,000	40,000
ค่าประกันภัย	800	1,600	2,400
หนี้สูญ	400	1,200	1,600
เบ็ดเตล็ด	<u>1,800</u>	<u>3,000</u>	<u>4,800</u>
รวมค่าใช้จ่ายอำนวยการทั่วไป	<u>21,600</u>	<u>36,800</u>	<u>58,400</u>
รวมค่าใช้จ่ายดำเนินงาน	<u>67,600</u>	<u>96,800</u>	<u>166,400</u>
กำไรสุทธิจากการดำเนินงาน (ขาดทุน)	(24,100)	50,400	24,300
รายได้ดอกเบี้ย	<u>1,900</u>	<u>3,250</u>	<u>5,200</u>
รวม	(22,200)	53,650	29,500
รายจ่ายดอกเบี้ย	<u>2,400</u>	<u>4,000</u>	<u>6,400</u>
กำไรสุทธิ (ขาดทุน) ก่อนหักภาษี	<u>(24,600)</u>	<u>49,650</u>	<u>23,100</u>

ผู้จัดการบริษัทการอุปโภคบริโภค จำกัด ขอความเห็นจากท่านว่า เป็นการสมควรจะขยับเล็ก
แผนก ก. หรือไม่ โดยเหตุที่ดำเนินการขาดทุน

จากการรวบรวมของท่าน ได้รับความรู้เพิ่มเติม ดังนี้

1. ค่าเช่าร้านเป็นส่วนหนึ่งแบ่งจากเนื้อที่ขายสินค้าของสำนักงาน
2. ยานพาหนะเป็นของสำนักงาน เป็นการแบ่งแยกค่าใช้จ่ายมาตามส่วนสินค้า
3. ค่าโฆษณาเป็นการโฆษณาสินค้าของแผนกทำสัญญาโดยเอกเทศ
4. เงินเดือนพนักงานขายตัดออกได้ แต่เงินเดือนพนักงานประจำสำนักงานและเงิน
เดือนเจ้าหน้าที่ชั้นผู้ใหญ่ตัดไม่ได้ เพราะแบ่งเฉลี่ยมาตามส่วน
5. การประกันภัยสินค้าเป็นของแต่ละแผนก
6. หนี้สูญเกิดจากการขายสินค้าของแผนก
7. ค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ดตัดออกได้เพียง 600 บาท

- ให้จัดทำ :
1. แสดงรายการค่าใช้จ่ายที่อาจจะตัดทอนลงได้ ถ้าขยับเล็กแผนก ก.
 2. งบแสดงยอด
 3. ความเห็นของท่านจะเป็นการสมควรหรือไม่ ถ้าจะขยับเล็กแผนก ก.

ข้อ 13. บริษัทแสงวัฒนา จำกัด

งบกำไรขาดทุน

ประจำปีสิ้นสุด 31 ธันวาคม 2540

	แผนก ก.	แผนก ข.	รวม
ยอดขายสุทธิ	1,160,000	2,600,000	3,760,000
ราคาคืนทุนขาย	1,000,000	1,400,000	2,400,000
กำไรขั้นต้น	<u>160,000</u>	<u>1,200,000</u>	<u>1,360,000</u>
ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน :			
ค่าใช้จ่ายในการขาย :			
ค่านายหน้าพนักงานขาย	232,000	520,000	752,000
เงินเดือนพนักงานขับรถบรรทุก	6,000	10,000	16,000
ค่าโฆษณา	24,000	60,000	84,000
ค่าเสื่อมราคารถบรรทุก	2,000	4,000	6,000
ค่าเสื่อมราคาอาคาร	10,000	15,000	25,000
ค่าเสื่อมราคาเครื่องตกแต่ง	<u>8,000</u>	<u>12,000</u>	<u>20,000</u>

	แผนก ก.	แผนก ข.	รวม
รวมค่าใช้จ่ายในการขาย	282,000	621,000	903,000
ค่าใช้จ่ายทั่วไป :			
เงินเดือนพนักงาน	40,000	100,000	140,000
เงินเดือนเจ้าหน้าที่ชั้นสูง	20,000	40,000	60,000
ค่าประกันภัย	16,000	40,000	56,000
หนี้สูญ	23,200	52,000	75,200
รวมค่าใช้จ่ายทั่วไป	99,200	232,000	331,200
รวมค่าใช้จ่ายดำเนินงาน	381,200	853,000	1,234,200
กำไรสุทธิ (ขาดทุน) ก่อนหักภาษีเงินได้	(221,200)	347,000	125,800

ผู้จัดการบริษัทแสงวัฒนา จำกัด ขอความเห็นจากท่านว่า จะเป็นการสมควรที่จะขুবเล็กแผนก ก. หรือไม่ โดยเหตุที่ดำเนินงานขาดทุน

จากการสอบสวนของท่าน ได้รับความรู้เพิ่มเติมดังนี้

- (1) พนักงานขายได้รับค่านายหน้า 20% ของยอดขายที่ขายได้
- (2) ค่าโฆษณาของแต่ละแผนก ทำสัญญาโดยเอกเทศ
- (3) ค่าเสื่อมราคา แบ่งเฉลี่ยให้แต่ละแผนก ถือเกณฑ์ตามที่ใช้และตามเนื้อที่ครอบครอง การขুবเล็กแผนก ก. ไม่ทำให้ตัดทอนค่าเสื่อมราคาลดลงได้
- (4) พนักงานขับรถบรรทุก 3 คน สับเปลี่ยนขับรถบรรทุก 2 คัน การขুবเล็กแผนก ก. อาจปลดพนักงานขับรถได้ 1 คน
- (5) สินค้าของแต่ละแผนก ได้ทำการประกันภัย
- (6) หนี้สูญประมาณ 2% ของยอดขายสุทธิ
- (7) เงินเดือนพนักงานและเจ้าหน้าที่ชั้นสูง ไม่อาจตัดลงได้

ให้ทำ :

1. แสดงรายการค่าใช้จ่ายที่อาจจะตัดทอนลงได้ ถ้าขুবเล็กแผนก ก.
2. งบแสดงยอดกำไรสุทธิที่คาดหมายก่อนหักภาษีเงินได้ เมื่อขুবเล็กแผนก ก. แล้ว
3. ความเห็นของท่านว่า จะเป็นการสมควรหรือไม่ ถ้าจะขুবเล็กแผนก ก.

	36	37
ขาย	500	400
ต้นทุนขาย	200	300
กำไรขั้นต้น	300	100

ให้ทำ

- ก. งบแสดงการเปลี่ยนแปลงกำไรขั้นต้นแบบ 3 ทาง
- ข. งบแสดงการเปลี่ยนแปลงกำไรขั้นต้นแบบ 3 ทาง แบบปริมาณรวม
- ค. สาเหตุสำคัญของการเปลี่ยนแปลงกำไรขั้นต้น พร้อมข้อเสนอแนะ โดยพิจารณาแต่ละกรณีแยกกันดังนี้ :-
1. ราคาขายเพิ่มขึ้น 5%
 2. ราคาขายเพิ่มขึ้น 60%
 3. ปริมาณขายเพิ่มขึ้น 10%
 4. ปริมาณขายเพิ่มขึ้น 40%
 5. ราคาขายลดลง 2%
 6. ราคาขายลดลง 20%
 7. ปริมาณขายลดลง 8%
 8. ปริมาณขายลดลง 80%
 9. ต้นทุนขายต่อหน่วยเพิ่มขึ้น 4%
 10. ต้นทุนขายต่อหน่วยเพิ่มขึ้น 40%
 11. ต้นทุนขายต่อหน่วยเพิ่มขึ้น 90%
 12. ต้นทุนขายต่อหน่วยลดลง 60%
 13. ต้นทุนขายต่อหน่วยลดลง 100%

ข้อ 15. ข้อมูลเกี่ยวกับการขายและต้นทุนขายของบริษัทละเอียด จำกัด มีดังนี้

เดือน	ขาย		ต้นทุนขาย		ราคาขายเทียบเป็น % จากเดือนก่อน
	ปี 36	ปี 37	ปี 36	ปี 37	
มก.	20	10	10	10	ลดลง 10%
กพ.	30	10	22	12	ลดลง 2%
มีค.	40	20	16	18	ลดลง 20%
เมย.	60	80	20	60	เพิ่มขึ้น 20%
พค.	80	100	24	80	เพิ่มขึ้น 10%
มิย.	80	120	25	70	เพิ่มขึ้น 30%
กค.	50	125	18	20	เพิ่มขึ้น 5%
สค.	40	10	25	8	0%
กย.	30	10	20	9	เพิ่มขึ้น 5%
ตค.	20	5	10	4	ลดลง 5%
พย.	30	5	10	4	ลดลง 20%
ธค.	30	5	15	5	ลดลง 15%

ให้ทำ งบแสดงการเปลี่ยนแปลงกำไรขั้นต้นรายเดือน

ข้อ 16. จากโจทย์ข้อ 15. ให้ทำงบแสดงการเปลี่ยนแปลงกำไรขั้นต้นเป็นรายไตรมาสที่ 1,2,3 และ 4

ข้อ 17. จากโจทย์ข้อ 15. ให้ทำงบแสดงการเปลี่ยนแปลงกำไรขั้นต้นเป็นรายครึ่งปีแรก และครึ่งปีหลัง

ข้อ 18. จากโจทย์ข้อ 15. ให้ทำงบแสดงการเปลี่ยนแปลงกำไรขั้นต้นเป็นรายปี

๕๕

ข้อ 19. จากโยทซ์ข้อ 15. สมมติว่าราคาขายเทียบเป็นเปอร์เซ็นต์จากเดือนเดียวกันของปีก่อน ดังนี้

มก.	ลดลง	5 %
กพ.	ลดลง	10%
มีค.	ลดลง	10 %
เมษ.	เพิ่มขึ้น	10%
พค.	เพิ่มขึ้น	20%
มิย.	เพิ่มขึ้น	20%
กค.	เพิ่มขึ้น	10%
สค.	ลดลง	5 %
กย.	ลดลง	2 %
ตค.	ลดลง	3%
พย.	ลดลง	10 %
ธก.	ลดลง	8 %

ให้ทำ งบแสดงการเปลี่ยนแปลงกำไรขั้นต้นเป็น

1. รายเดือน
2. รายไตรมาส
3. รายครึ่งปี
4. รายปี

ข้อ 20. รายการบางรายการของบริษัท หนึ่งเคลอ จำกัด

		37		38
ขาย	ไตรมาส 1 50 หน่วย @ 10	500	200 หน่วย @ 8	1,600
	ไตรมาส 2 ปริมาณขายเพิ่มขึ้น	500	ปริมาณขายเพิ่มขึ้น	
	จากไตรมาสที่ 1 100%		จากไตรมาสที่ 2 200%	2,000

ต้นทุนขาย :-

ไตรมาสที่ 1	?	?
ไตรมาสที่ 2	?	?
กำไรขั้นต้น	?	?
อัตรากำไรขั้นต้น ไตรมาสที่ 1 ปี 2537 =	60%	
อัตรากำไรขั้นต้น ไตรมาสที่ 2 ปี 2537 =	40%	
อัตรากำไรขั้นต้น ไตรมาสที่ 1 ปี 2538 =	50%	
อัตรากำไรขั้นต้น ไตรมาสที่ 2 ปี 2538 =	10%	

ให้ทำ

งบแสดงการเปลี่ยนแปลงกำไรขั้นต้นแบบ 3 ทาง สำหรับไตรมาสที่ 1 และไตรมาสที่ 2 ปี 2538 โดยแสดงให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงของแต่ละไตรมาส

ข้อ 21. รายการเกี่ยวกับกำไรขั้นต้นของบริษัท แดง 2499 จำกัด

		37		38		39
ขายสินค้า	ก	10	x	10	20x10	30 x 15
	ข	20	x	20	40 x1.5	50 x 18
	ค	30	x	5	40 x 20	60 x 15
ต้นทุนขาย	fl	10	x	6	20 x 7	30 x 8
	ข			20x18	40 x 10	50 x 6
	ค			30 x 5	40 x 10	60 x 12

ให้ทำ

1. ให้วิเคราะห์ด้วยอัตรากำไรขั้นต้น และอธิบายว่าสินค้าใดควรส่งเสริมที่สุด
2. ให้วิเคราะห์ด้วยวิธีอื่น ที่นักศึกษาเห็นว่าสมควร และอธิบายว่าสินค้าใดควรส่งเสริมที่สุด และผลของการวิเคราะห์เหมือนกับวิธีอัตรากำไรขั้นต้นหรือไม่ อธิบาย
3. จัดทำงบแสดงการเปลี่ยนแปลงกำไรขั้นต้นแบบ 3 อย่าง ปี 2539 (ด้วยยอดขายรวมและต้นทุนขายรวม)

ข้อ 22. รายการเกี่ยวกับกำไรขั้นต้นของบริษัทโรจนา จำกัด สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม ดังนี้

		2538		2539	
ขายสินค้า	1,200			2,600	
หัก รับคืน	30		10		
ส่วนลดจ่าย	170	200	1,000	90	100
2,500					
หัก ต้นทุนขาย					
สินค้าคงเหลือต้นงวด	100			200	
บวก ซื้อสุทธิ :-					
ซื้อ	700		2,800		
หัก ส่งคืน	100	600		100	2,700
สินค้าที่มีเพื่อขาย	700			2,900	
หัก สินค้าคงเหลือปลายงวด	200	500		300	2,600
กำไรขั้นต้น (ขาดทุนขั้นต้น)		500		(100)	

ให้ทำ คำสั่งแต่ละข้อเป็นอิสระต่อกัน

1. งบแสดงการเปลี่ยนแปลงกำไรขั้นต้น โดยที่ราคาขายเพิ่มขึ้น 25%
2. กำหนดการเปลี่ยนแปลงกำไรขั้นต้น โดยใช้อัตรากำไรขั้นต้น ตามวิธีที่เหมาะสมที่สุด

ข้อ 23.

	38	39
ขาย	1,200	?
?	<u>?</u>	<u>?</u>
?	<u>?</u>	<u>?</u>

ยอดขายปี 39 ต่ำกว่ายอดขายปี 38 20%

ต้นทุนขายปี 39 เท่ากับ 80% ของยอดขายปี 39 และประหยัดต้นทุนขายต่อหน่วยได้จากเดิมอีก 20%

กำไรขั้นต้นปี 39 เพิ่มสูงขึ้นจากปี 38 25%

ให้ทำ งบแสดงการเปลี่ยนแปลงกำไรขั้นต้นในรูปแบบที่ดีที่สุด

ข้อ 24 รายการบางรายการของบริษัท 2 บริษัท ดังนี้

	ก	ข
1.1 ขาย	100	200
1.2 ขาย	20 x 5	10 x 20
1.3 ขาย	100	200
ต้นทุนขาย	20	100
	80	100
1.4 ขาย	100	200
ต้นทุนขาย	20	100
	80	100

บริษัท ก ราคาขายเพิ่มขึ้น 25%

บริษัท ข ราคาขายคงที่

1.5 ขาย	20x5	10 x 20
<u>ต้นทุนขาย</u>	<u>20 x 1</u>	<u>10x 5</u>
	<u>20 x 4</u>	<u>10 x 15</u>

1.6

	ก		ข	
	38	39	38	39
ขาย	200	100	250	200
<u>ต้นทุนขาย</u>	<u>150</u>	<u>20</u>	<u>100</u>	<u>100</u>
	<u>50</u>	<u>80</u>	<u>150</u>	<u>100</u>

บริษัท ก ต้นทุนขายลดลง 80%

บริษัท ข ราคาขายลดลง 25%

ให้ทำ ในแต่ละกรณีให้ทำการเปรียบเทียบว่า บริษัทใดดีกว่า และดีกว่าในด้านใด